

Natura 2000 område nr. 57 Silkeborgskovene

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området ligger som en mindre del af det skovdominerede søhøjland syd og øst for Silkeborg. Det stærkt kuperede landskab er formet af store erosionsdale, som har skåret sig ned i den oprindelige moræneflade. I bunden af dalene har isen efterladt store bassiner, der nu er opfyldt af søer og af Gudenåen.

Silkeborgskovene er en del af Danmarks største sammenhængende skovområde og er naturligt delt i Nordskoven, Vesterskoven, Østerskoven og Sønderskoven.

Det samlede areal er ca. 1455 ha.

Vigtigste naturværdier

Natura 2000-området er domineret af store løvskove og søer. I nogle delområder har skovene meget høj naturtilstand, mens andre delområder bærer præg af tidligere tiders intensive skovbrugsdrift. I Nordskoven ligger Hårup Sande, hvor flyvesand med lave klitter har overlejret den mere næringsrige jordbund. Området er meget næringsfattigt og indeholder nu en lysåben fyrreskov og mindre hedeområder med en artsrig svampeflora og en skovbund med lyng og laver.

Søerne, hvoraf de største er, Borre Sø, Almind Sø, Thorsø og Ørnsø, udgør ca. 1/6 af Natura 2000-områdets areal. De kilde- og regnvandsfødte søer som Almind Sø og den op til 12 m dybe Slåensø er artsrige og har et alsidigt naturindhold. I nordenden af Østerskoven findes 3 rene, brunvandede søer, Uglsø og Mørksø og Avnsø med omgivende artsrig mosenatur. Området indeholder sammenhængende levesteder for bl.a. odder og damflagermus.

Den lysåbne natur udgør kun en meget lille del af området. I dalen mellem Vesterskoven og Rustrup Skov ligger Jenskær, et artsrigt og spændende kær område.

Både skov- og søområderne har stor rekreativ værdi og udnyttes ret intensivt til skovture og sejlads. Næsten hele området er statsejet.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering af de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret. De væsentligste er nævnt neden for.

De fleste af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være negativt påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). En stor andel af

områdets søer er næringsstofbelastede, og det resulterer i vækst af planktonalger, der gør vandet uklart og medvirker til, at undervandsplanterne bliver skygget så meget, at de reduceres eller helt forsvinder. På de små arealer med lysåbne naturtyper er der flere steder problemer som følge af tilgroning. Invasive arter er en trussel for naturværdierne flere steder i området.

Målsætning og indsats

Det overordnede mål for området er, at skovnaturen skal sikres kontinuitet, sammenhæng og god naturtilstand. Dette gælder specielt for de store arealer naturtypen bøg på mor med kristtorn. Søerne, der indgår i området, skal på sigt opnå en god naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. Levestederne for bl.a. stor vandsalamander, odder og damflagermus skal have en kvalitet og sammenhæng, så der er forudsætning for stabile bestande. Områdets små, lysåbne naturtyper skal sikres og om muligt udvides.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af skovnaturtyperne ved at indarbejde hensynene i driftsplanerne for de statsejede skovarealer. Der skal gennemføres en indsats over for invasive plantearter. For en del vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en forbedret hydrologi, ligesom der skal sikres gode levesteder for f.eks. stor vandsalamander, odder og damflagermus. De små arealer med lysåbne naturtyper skal sikres mod tilgroning og udvides og sammenkædes, hvor det naturmæssigt er muligt. Specielt udføres der en særlig indsats for den truede naturtype tør hede.

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af		X		

græsning, høslet mm.				
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt		X		
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		